

Att vara ung i Ludvika

LUPP – lokal uppföljning av ungdomspolitiken

Tio år
under
lupp

LUDVIKA
KOMMUN

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Dalarna ska bli och vara Sveriges bästa ungdomsregion - och Ludvika ska vara Dalarnas bästa ungdomskommun.

Vi har ett stort ansvar att skapa bra levnadsvillkor och möjligheter för unga, därför är det viktigt att unga har en självklar plats i det lokala och regionala tillväxtarbetet.

Ludvikas unga i åk 8 och i åk 2 på gymnasiet har varje år sedan 2005 besvarat LUPP-enkäten (Lokal UPPföljning av ungdomspolitiken). Under dessa år har cirka 4 000 unga svarat på frågor om hälsa, skola, trygghet, fritid och framtid. Det är en bred enkät som ger oss en god bild om vad unga tycker och tänker om sin tillvaro i kommunen.

Vår kommun är bra på många sätt - men det finns också utmaningar som vi måste jobba med för att bli ännu bättre. Exempel kan vara att hitta bra forum för dialoger och inflytande, att utveckla föreningsliv, näringsliv, utbildning och arbete för att Ludvika ska bli och vara möjligheternas kommun.

Vi har under många år jobbat med ungdomspolitiska frågor i Ludvika. Det är ett viktigt arbete där vi ständigt måste förnya och skapa strukturer för att utveckla Ludvika till en plats där unga vill bo och leva.

Kommunstyrelsens ordförande

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Tio år med LUPP	6
Vad är LUPP?	7
Fritid	8
Trygghet	11
Hälsa	13
Skola	15
Inflytande	17
Framtid	21
Litteraturförteckning	23

Tio år med LUPP

Hur tycker unga att det är att leva och bo i Ludvika kommun? Vad tycker de är bra och vad tycker de borde förbättras? Tycker de unga olika från år till år? Skiljer sig Ludvikaungdomarnas uppfattning från unga i andra kommuner?

Vi kan med viss säkerhet påstå att vi har svaren på dessa frågor, eftersom Ludvika som enda kommun i landet valt att använda Luppenkäten tio år i rad (2005–2014) för att få veta hur unga har det och vad de tycker är viktigt.

Källan till vår kunskap är kommunens skolungdomar i grundskolans årskurs 8 (14 år) samt i gymnasiets årskurs 2 (17 år). Sammanlagt under tioårsperioden har mer än 4 000 unga besvarat ett 80-tal frågor rörande boende, fritid, skola, trygghet, hälsa, politik och framtid.

Fredriksbergsskolan:

13/13 elever i åk 8 besvarade luppenkäten 2014.

Kyrkskolan:

85/108 elever i åk 8 besvarade luppenkäten 2014.

Lorensberga skola:

84/107 i åk 8 besvarade luppenkäten 2014.

Parkskolan:

32/36 elever i åk 8 besvarade luppenkäten 2014.

Västerbergslagens utbildningscentrum (VBU) och ABB industrigymnasium:

Totalt besvarade 131 elever från Ludvika enkäten 2014.

Vad är LUPP?

Lupp står för Lokal uppföljning av ungdomspolitiken och är en enkätundersökning som den statliga Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (f.d. Ungdomsstyrelsen) erbjuder landets samtliga kommuner. I Ludvika kommun använder vi Lupp:en som ett verktyg inom områden som skola, folkhälsa och i det ungdomspolitiska arbetet. Framför allt är den ett bra underlag för politiker och tjänstemän i olika beslut som ska fattas. Luppresultatet används även när vi mäter kommunens mål gällande barn och unga för att se om olika satsningar ger resultat.

Undersökningen är en av få som möjliggör jämförelser mellan kommuner inom de frågeområden som ingår i undersökningen. Det samlande resultatet från kommunerna utgör så kallat Luppkommunsnitt (förkortas LKS). Måttet motsvarar inte rikssnitt vad det gäller statistisk jämförbarhet, men det bidrar ändå med underlag till en fördjupad analys av Ludvikas resultat. I denna rapport redovisas LKS när Ludvika på något sätt avviker från detta snitt.

Fritid

Kompisar är viktiga för unga och en stor del av fritiden går åt till att umgås. De senaste åren har en förändring skett i var unga i Ludvika träffas. Killar träffas inte ute på stan eller i centrum lika ofta som tidigare. Istället ses man hemma hos varandra. Tjejer har minskat på sina cafébesök och använder mer tid till idrott och träning. De tre mest vanligt förekommande fritidsaktiviteterna bland de unga är idrott, skapande verksamhet och friluftsliv.

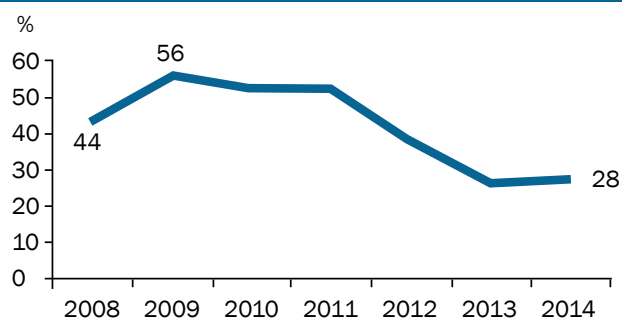
Fritiden används oftast till att träffa kompisar. De allra flesta (85 procent) är mycket eller ganska nöjda med sina kompisrelationer. Oftast träffas unga hemma hos varandra, ett mönster som förstärkts de senaste åren. När de inte ses där, träffar de sina kompisar i någon idrottshall, utomhus eller i centrum.

I de sex första Luppundersökningarna (2005–2011) utmärkte sig de unga som mycket flitigare cafébesökare än övriga Luppkommuner. Det var främst gymnasietjejer som bidrog till den bilden och över hälften uppgav att de oftast umgicks med sina vänner på café. De fyra senaste åren har detta mönster förändrats och 2014 träffar knappt var tredje gymnasietjej sina kompisar på café (LKS 21 procent).

Kanske prioriterar tjejerna istället att idrotta eller motionera på olika sätt. Det är nämligen i gruppen flickor (både i åttan och i gymnasiet) som den största ökningen finns av andelen som uppger att de är medlemmar i en idrottsförening/klubb; en fördubbling från två av fem till fyra av fem under perioden 2007–2014.

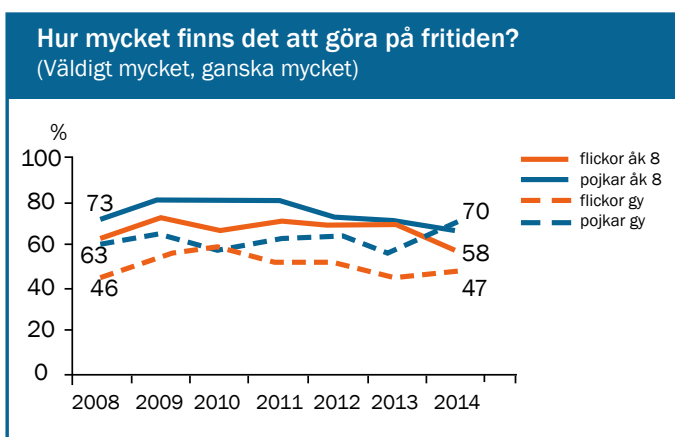
De allra flesta (85 %) är mycket eller ganska nöjda med sina kompisrelationer.

Andel gymnasieflickor som oftast träffar sina kompisar på café.

Sett över tid är killarna i åttan mest nöjda med utbudet av fritidssysselsättningar och gymnasietjejrna minst nöjda. Tjejer och killar skiljer sig åt när det gäller synen på vad ett bra fritidsutbud är. Tjejer efterfrågar fler mötesplatser att umgås på medan killarna vill ha ett större utbud av olika bollsporter.

Kommunens satsning på Väsmans strandpromenad med bryggor och sittplatser är framförallt under sommaren en naturlig träffpunkt för alla åldrar. Visionen är att Väsmans strand ska bli en mötesplats där det råder liv och rörelse med ett varierat utbud av olika aktiviteter. Planeringen av området har skett i medborgardialog där unga utgjort en stor andel av dem som kommit med förslag. Området har 2014 gjorts mer tillgängligt med bra anslutning från centrum via en ny gång- och cykelbro för att alla ska kunna uppleva närheten till vattnet.

Drygt var tionde ungdom känner att de inte kan göra samma saker som sina jämnåriga på grund av familjens ekonomi.

Unga som bor utanför centrala Ludvika har genom åren framfört önskemål om fler ställen att träffas på, på eftermiddagar och kvällar. De framför också att det borde finnas fler bussförbindelser till Ludvika med tätare avgångar.

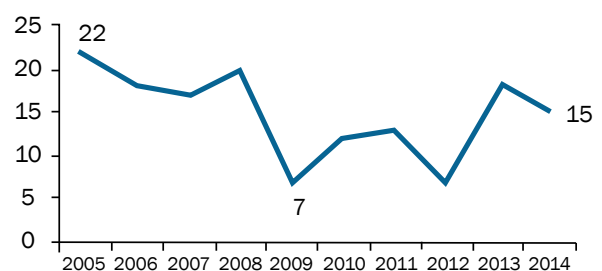
Sett över tid har andelen unga i åk 8 som besöker fritidsgårdar minskat. Störst var minskningen 2009 eftersom flera av fritidsgårdarna i kommunen då stängdes. Från 2011 fram till 2015 har verksamheten på några av fritidsgårdarna i de mindre orterna bedrivits av andra aktörer och besöksfrekvensen har åter ökat något.

Drygt var tionde ung känner att de inte kan göra samma saker som sina jämnåriga på grund av familjens ekonomi. Framförallt tjejer uppger att det hänt flera gånger att de inte kunnat följa med sina kompisar på något för att de inte haft råd.

Olika rapporter menar att ungas läsförmåga i Sverige försämrats, framförallt bland killar. Luppundersökningen visar att andelen killar som läser böcker varje dag har minskat både i åttan och på gymnasiet. 2005 var andelen som läser varje dag 30 procent och 2014 är andelen bara 5 procent. Samtidigt har andelen killar som uppger att de aldrig läser ökat från var tionde till varannan.

Det finns fem bibliotek i kommunen samt skolbibliotek. Två av fem (40%) ungdomar uppger att de utanför skoltid aldrig besöker något bibliotek, medan var tionde (10%) gör det varje vecka.

Besöker fritidsgård eller liknande, flera gånger i veckan (åk 8)

Trygghet

Luppundersökningen har genom åren visat att killar känner sig tryggare än tjejer. De senaste åren har tjejers upplevelse av trygghet minskat. Det handlar om rädsla att gå ut i det egna bostadsområdet kvällstid samt känsla av otrygghet på buss/tåg, eller "på nätet".

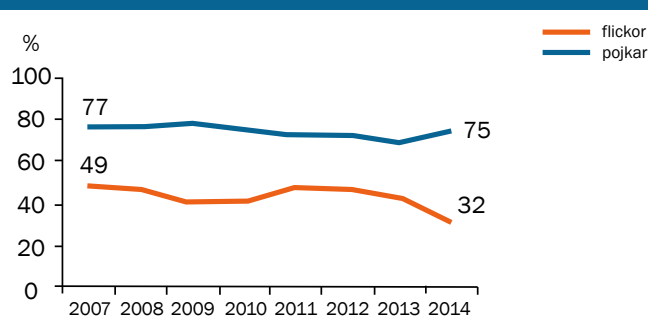
De platser som killar anger som otrygga är allmänna platser eller utomhus i centrum. Andelen killar som uppger att de utsatts för misshandel har halverats de fem senaste åren. Kanske har det att göra med ändrade umgängesvanor, där unga oftare träffas hemma hos varandra istället för att ses på allmän plats?

Tjejers upplevelse av otrygghet har ökat över tid, liksom skillnaden mellan tjejer och killar. Var tredje tjej uppger sig alltid vara trygg i bostadsområdet kvällstid mot tre av fyra killar. Tjejer utgör också den största andelen som uppger att de inte känner sig trygga på buss/tåg, eller "på nätet".

Endast var tredje tjej mot åtta av tio killar känner sig alltid trygga på nätet. Studier visar att det finns skillnader mellan könen i användningen av nätet. Tjejer är i betydligt större utsträckning aktiva på sociala medier medan killar är mer aktiva när det gäller spelande och fildelning. Enstaka kränkningar, i form av en negativ bild som sprids på nätet, kan få stor spridning och leva kvar under lång tid, vilket givetvis skapar oro.

Andelen killar som uppger att de utsatts för misshandel har halverats de fem senaste åren.

Känner du dig trygg i ditt bostadsområde kvällstid? (Alltid)

I diagrammet visas medelvärdet 2007–2014 för flickor respektive pojkar i åttan och i gymnasiets åk 2.

Inom kommunen arbetas på olika sätt med s.k. trygghetsskapande åtgärder. Nedan följer några exempel:

Fri sikt och belysning

- Fler ljussatta områden kvälls- och nattetid t. ex. strålkastare i stadsparken.
- Buskar och träd som skymmer och skapar otrygghet har tagits bort.
- Återkommande s.k. trygghetsvandringar för att ur olika perspektiv upptäcka, kartlägga och åtgärda otrygga områden.

Kommunikation och trafiksäkerhet

- Resvanundersökningar ur ett genusperspektiv genomförs återkommande och resultaten ska på sikt skapa förbättrade kollektiva resemöjligheter.
- En ny gång- och cykelbro utan plankorsningar för ökad tillgänglighet och trafiksäkerhet för fotgängare, rullstolsbundna och cyklister.
- Vid fysisk planering används checklistor som rutin för att bedöma och säkerställa trygghet och behov som finns. Samråd med olika målgrupper i frågor som berör dem t.ex. med barn och unga kring cykelvägar i närheten av skolan.

Hälsa

Ludvikaungdomarnas syn på sitt hälsotillstånd under tioårsperioden överensstämmer ganska väl med unga i andra Luppkommuner. De första årens Luppundersökningar fokuserade på hur tjejer mår, men signaler de senaste fem åren från Ludvikas gymnasiekillar visar att deras hälsa försämrats och är lägre än LKS.

Enligt rapporter från Folkhälsoinstitutet har barns relationer till sina föräldrar stor betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan under hela livet. Luppundersökningen ställer en fråga om ungas relationer till sina föräldrar. Ungdomarnas svar, både i åk 8 och gy åk 2, visar att övervägande delen (84 procent) är mycket eller ganska nöjda med relationen till sina föräldrar.

Diagrammet visar hur unga i Ludvika bedömt sitt hälsotillstånd under perioden 2005–2014. Killar har under hela perioden mått bättre än tjejer. Medelvärdet över tid är lägst för gymnasieflickorna. Bäst hälsotillstånd har åttans killar med små förändringar över tid. Små förändringar över tid är det även bland åttans tjejer, men med lägre värden än killarnas. Gymnasiekillarnas hälsotillstånd har försämrats de fem senaste åren med det lägsta värdet hittills 2014. Från att tidigare år ha legat över LKS ligger de nu betydligt lägre (LKS 80 procent).

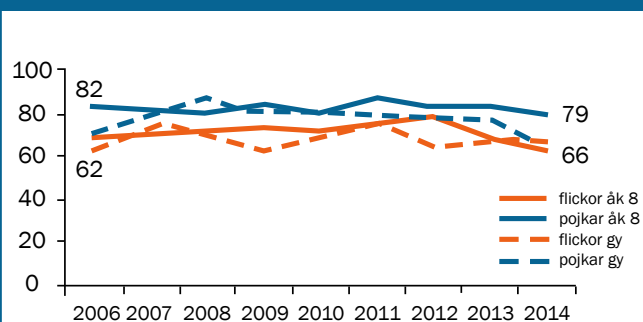
Orsaken till detta är svår att se. Om man tittar på Luppenkätens övriga frågor kring hälsa framkommer inte några alarmerande signaler gällande gymnasiekillarna, förutom att drygt var fjärde hoppar över frukosten och att andelen (18 procent) som sällan tränar sig svettiga och andfådda är nära tre gånger så stor som LKS.

På samtliga skolor är elevhälsans arbete inriktat på tidiga insatser och ett förebyggande arbete för att stötta de ungas utveckling.

Ungas svar, både i åk 8 och gy åk 2, visar att övervägande delen (84 %) är mycket eller ganska nöjda med relationen till sina föräldrar.

De flesta unga i Sverige mår bra och har bra levnads- och matvanor.

Hur upplever du ditt allmänna hälsotillstånd just nu? (Mycket bra/bra)

Åttans killar är de som är mest fysiskt aktiva. Tre av fyra tränar så att de ”svettas och blir andfådda” en eller flera gånger i veckan. Den bilden stämmer överens med det faktum att åttans killar är flitiga besökare i kommunens idrottshallar och att de är nöjda med det aktivitetsutbud som finns.

Liksom tidigare år är det tjejer som i större omfattning anger att de dagligen känner av huvudvärk, magont, stress eller har sömnsvårigheter. Dessa symtom kan ha koppling till deras psykiska mående. Dit kan man också räkna känslan av att vara mobbad eller utfrys.

Diagrammet visar att det är vanligare att känna sig mobbad i åttan än i gymnasiet. Tjejer både i åttan och i gymnasiet upplever sig mobbade i större utsträckning än pojkar. Kanske är det nätmobbningen som bidrar till denna skillnad, eftersom nätmobbning är vanligare bland tjejer.

Förändring i levnadsvanor med positiva förtecken handlar om att Ludvikaungdomarna under de tre senaste åren minskat sitt tobak- och alkohol-användande:

- **Andelen som inte använder tobak har ökat.**
- **Andelen som dagligen röker eller snusar har minskat.**
- **Andelen som dagligen använder tobak i åk 8 är lägre än LKS.**
- **En ökad andel avstår från att dricka alkohol.**
- **Andelen som dricker alkohol en gång i veckan har minskat.**

En motsvarande nedgång i landet rapporteras i olika aktuella undersökningar. Det tyder på att det inte i första hand är lokala insatser, utan snarare den allmänna utvecklingen i samhället, som har drivit Ludvikaungdomarnas minskade användning.

När det gäller narkotika syns inte någon minskning. Var tionde gymnasieungdom har använt någon form av narkotiskt preparat.

Skola

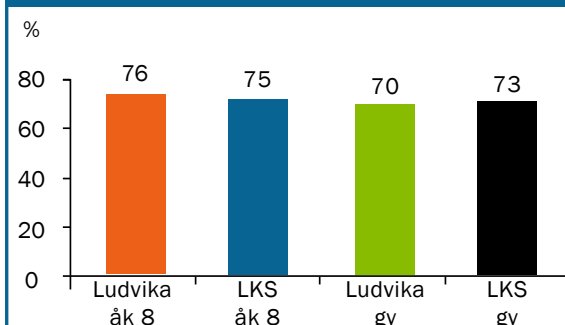
De unga i Ludvikas syn på skolan visar att åttorna är något mer nöjda med sin skolsituation i största allmänhet jämfört med gymnasieungdomarna som bl.a. tycker att stämningen i gymnasieskolan försämrats de senaste åren. Det handlar om relationerna mellan lärare och elever och mellan elever. Främlingsfientlighet upplevs som ett större problem på skolorna i Ludvika jämfört med andra Luppkommuner.

Efter tio år med Lupp kan vi konstatera att synpunkterna från åttorna varierar kraftigt mellan de olika årskullarna. Särskilt tydligt blir detta i frågor som rör skolan. Vissa år är eleverna mycket positiva och nästa år tvärtom. Gymnasieungdomarnas svar pendlar inte på samma sätt. För att ge en bild av hur unga uppfattat sin skola under tioårsperioden redovisas resultaten som medelvärden för perioden.

Åttorna är mer nöjda än gymnasieungdomarna med sin skolsituation i största allmänhet. Gymnasisterna är något mindre nöjda än LKS. Sju av tio både i åttan och i gymnasiet tycker att det finns bra eller mycket bra möjligheter till stöd och hjälp i skolarbetet när de behöver det. Däremot är det i jämförelse med LKS en lägre andel Ludvikaungdomar (68 procent) som är nöjda med undervisningen i stort (LKS 72 procent).

Efter tio år med Lupp kan vi konstatera att synpunkterna från åttorna varierar kraftigt mellan de olika årskullarna. Särskilt tydligt blir detta i frågor som rör skolan. Vissa år är eleverna mycket positiva och nästa år tvärtom.

Hur nöjd är du i största allmänhet med din skolsituation?
(Mycket/ganska nöjd)

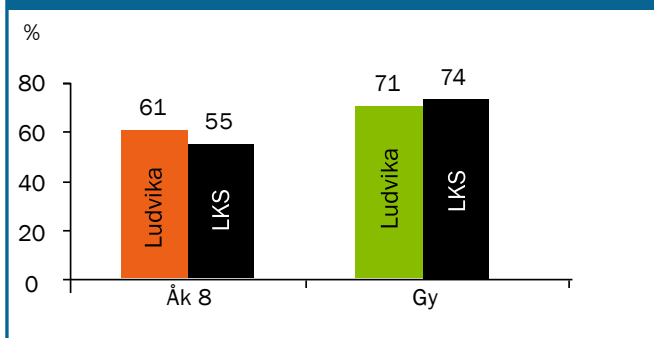
Relationer påverkar stämningen; det handlar både om relationen mellan elever och lärare och mellan elever. De tre senaste åren har andelen gymnasieungdomar med en positiv syn på stämningen i skolan minskat. Under samma period har andelen som upplever ett respektfullt bemötande mellan lärare och elever i gymnasieskolan minskat och är något lägre än LKS, men högre i jämförelse med åk 8.

Förekomsten av mobbning och kränkningar ger en fingervisning om hur relationerna mellan eleverna är. Mobbning är mer vanligt förekommande bland 14-åringarna i åttan än bland 17-åringarna i gymnasiet. Det är främst på rasten och i klassrummet som mobbningen sker, på fritiden också på nätet.

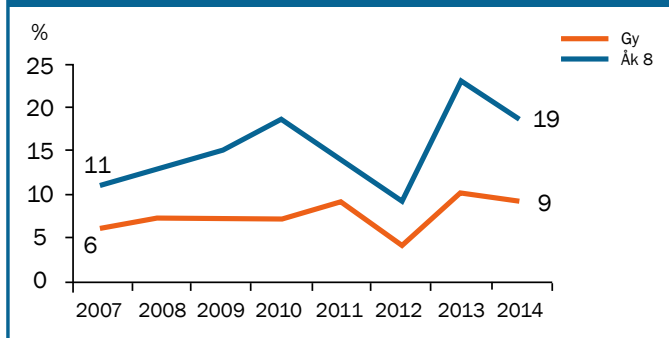
Trots att åttorna i högre grad än gymnasieungdomarna upplever mobbning som ett problem på skolan och att en större andel åttor också anger att de själva mobbats, så är de något mer positiva än gymnasieeleverna till skolans förmåga att snabbt ta tag i uppkomna mobbningsituationer eller kränkningar elever emellan.

I Luppenkäten får unga ta ställning till om de tycker att främlingsfientlighet är ett problem på skolan. Luppundersökningen visar att andelen unga i Ludvika som upplever främlingsfientliga stämningar på skolan är större än LKS. Bilden har varit densamma under samtliga år.

Elever och lärare bemöter varandra med respekt i skolan. (Ja)

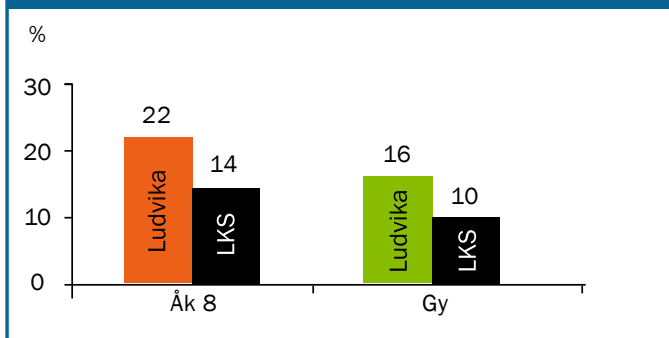

Har du utsatts för mobbning eller utfrysning det senaste halvåret? (ja)

Luppundersökningen visar att andelen Ludvikaungdomar som upplever främlingsfientliga stämningar på skolan är större än LKS. Bilden har varit densamma under samtliga år.

Är främlingsfientlighet ett problem på skolan? (Ja)

Inflytande

De unga i Ludvika vill ha större inflytande över sitt skolarbete än vad de i praktiken får. När det gäller möjligheten att påverka i olika frågor som rör kommunen har deras intresse minskat liksom deras tilltro till att politikerna lyssnar på deras synpunkter.

Skolan ska enligt styrdokumenterna klargöra utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, så att eleverna får reell delaktighet och reellt inflytande. Färre än hälften (två av fem) både i åttan och i gymnasiet anser sig ha fått veta vad de har inflytande över i skolan. Andelen har minskat över tid.

Diagrammet visar att unga, både i åttan och på gymnasiet, vill ha större inflytande över skolarbetet än vad de i praktiken får. Skolornas utvecklingsarbete kring formativt lärande är en väg att synliggöra lärandet för eleverna. I det ingår att öka elevernas inflytande över innehåll och arbetsätt samt göra dem införstådda i vad lärarens bedömning utgår från.

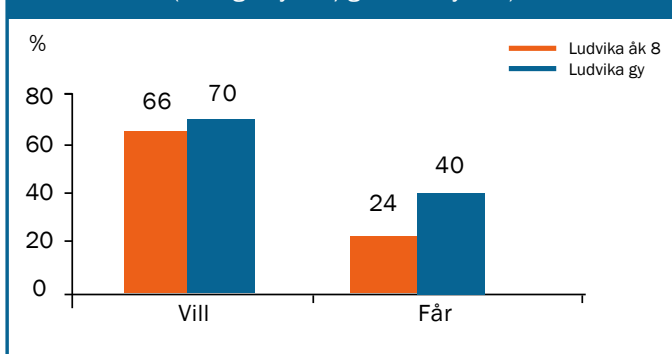
De unga har en något mer positiv inställning till sitt mer formella inflytande via elevrådet. Två av fem i åttan och hälften av gymnasieeleverna upplever att skolan uppmuntrar dem att delta i klass- och elevråd och att elevrådet tas på allvar av de vuxna.

I föreningslivet

Intresset för att vara med och påverka i den förening som man är med i har minskat över tid. I snitt vill var tredje inte vara med och påverka, medan två av fem tycker att de påverkar i den utsträckning som de vill. Resterande tredjedel vill ha större påverkansmöjligheter än vad de har.

Färre än hälften (två av fem) både i åttan och i gymnasiet anser sig ha fått veta vad de har inflytande över i skolan. Andelen har minskat över tid.

Vill /får du som elev vara med och bestämma om ditt skolarbete? (Väldigt mycket/ganska mycket)

I kommunen

- En minskad andel vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen. (Från 47 till 33 procent).
- En minskad andel vill träffa kommunens beslutsfattare (Från 31 till 17 procent).
- En ökad andel menar att deras synpunkter inte spelar någon roll för beslutsfattarna (Från 18 till 31 procent).

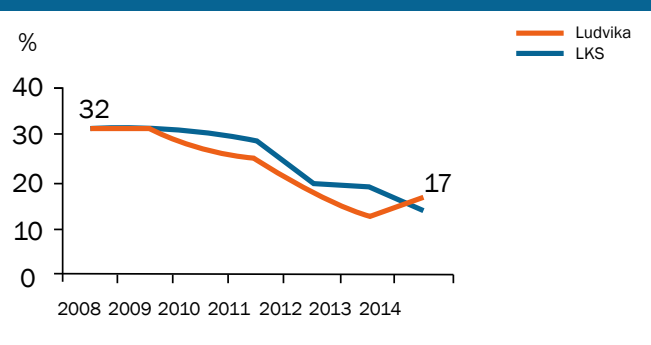
På frågan varför de inte vill vara med och påverka i politiska frågor svarar hälften att de inte är intresserade. Två av fem tycker att de kan för lite.

Ludvikaungdomarnas politiska intresse har varierat mellan åren, men har alltid varit något lägre än LKS. Valåren 2006, 2010 och 2014 angav drygt var tredje att de var mycket eller ganska mycket politiskt intresserade. Åren däremellan var det i snitt var fjärde.

Totalt sett över tid har killar haft större intresse för politik än tjejer, förutom de två senaste åren. Andelen Ludvikaungdomar med intresse för samhällsfrågor och andra länder är större än andelen politiskt intresserade.

I närmare 30 år har ett ungdomspolitiskt arbete drivits i Ludvika kommun. Med sin början i rotfästet som blev Ludvika ungdomsråd¹, bildandet av en ungdomskommitté², ungdomsting³ och genomförandet av Lupp är några exempel.

Skulle du vilja träffa kommunens beslutsfattare? (Ja)

På frågan "Tänk dig att du är politiker och bestämmer i den kommun där du bor, vad är viktigast att satsa på", så visar undersökningen att unga inte tycker annorlunda än vuxna. Unga vill precis som vuxna satsa på bra skolor, skapa arbete för unga, bostäder, äldreomsorg, motverka diskriminering, hälsa och arbete mot rasism.

2015 beslutade kommunfullmäktige att anta strategin "Dalarna - Sveriges bästa ungdomsregion"

- Unga i Dalarna ska känna att tillvaron är meningsfull och att de blir sedda.
- Unga i Dalarna ska känna att de kan påverka såväl sina egna liv som länets utveckling.
- Unga i Dalarna ska känna att de har goda möjligheter att skaffa sig utbildning och arbete i Dalarna.

Läs hela strategin på www.sverigesbastaungdomsregion.se.

- ¹ Ungdomsråd - Just nu har vi inget aktivt ungdomsråd – vi tittar tillsammans med unga på hur vi kan hitta bättre och enklare former för inflytande. Läs gärna mer på lundvika.se/ung, ungdomspolitik.
- ² Ungdomskommitté - Ungdomskommittén består av kommunstyrelsens ordförande, vice ordförande och 2.vice ordförande, samt ordföranden i social- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och VBU direktionen, samt administrativt stöd från ungdomskonsulent. Det finns fyra platser för unga att anmäla sig till för att lyfta eller driva frågor direkt till politikerna i kommunen. Ungdomskommittén ansvarar för det ungdomspolitiska arbetet i kommunen, bland annat Lupp, ungdomspolitiskt program, Dalarna - Sveriges bästa ungdomsregion osv.
- ³ Ungdomsting - En gång om året åker ungdomskommittén ut på kommunens högstadie- och gymnasieskolor för att diskutera frågor med elevråden. Oftast är det frågor från Luppenkäten som ligger som grund för diskussionerna. De ungas åsikter tas sedan upp och diskuteras i ungdomskommittén om hur vi kan jobba vidare.

De unga på gymnasiet som besvarade enkäten i november 2014 har tre terminer kvar innan de ska vidare i sitt liv och ta sig an de utmaningar som väntar dem. Hur ser de på sin framtid?

Andelen unga med en positiv framtidstro har minskat de fem senaste åren, från tre av fyra till drygt hälften. Minskningen är något större i Ludvika i jämförelse med LKS. Det är säkert flera saker som påverkar ungas framtidstro. Känner de sig t.ex. behövda och viktiga? Har de fått rätt stöd och vägledning för att ta sig vidare? Hur ser arbetsmarknaden ut?

På frågorna om hur de unga i Ludvika tror att det kommer att se ut för dem efter gymnasiet, har mönstret varit detsamma i alla Luppunderökningar: en tredjedel vill satsa på fortsatta studier på universitet eller högskola, en tredjedel tror att de kommer att få jobb direkt i kommunen eller i någon närliggande kommun. Och så finns det en tredjedel som inte vet.

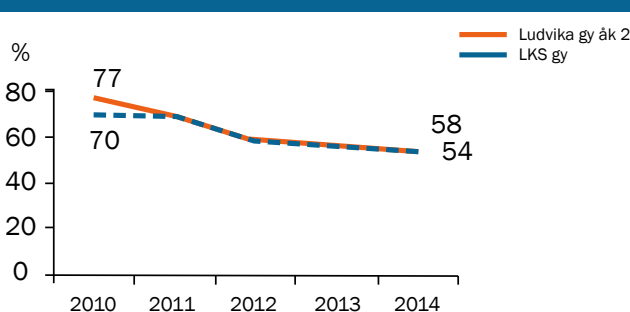
En större andel tjejer än killar tror att de kommer att flytta från kommunen. Var tredje kille hoppas få jobb i Ludvika eller i närliggande kommuner direkt efter gymnasiet. Det är bland killarna som den största andelen osäkra finns, de som inte vet vad de ska göra i framtiden.

Det viktigaste argumentet för att både bo kvar i kommunen och att flytta tillbaka efter några år är närheten till släkt och vänner och en bra uppväxtmiljö för deras barn. Till det kommer behovet av jobb.

Exempel på yrken som behövs i Dalarna:

- Undersköterskor
- Förskolelärare
- Lärare
- IT-ingenjörer
- Lantmätare
- Snickare
- Betongarbetare

Hur ser du allmänt på framtiden för din egen del?
(Mycket/ganska positivt)

Du är viktig!
Du behövs!
Här kan du utvecklas!

Unga ska känna
att det finns en
framtid i Dalarna

Litteraturförteckning

- Brottsförebyggande rådet BRÅ (2010) *Nationella trygghetsundersökningen NTU 2010; Rapport 2011:1 Om utsatthet, trygghet och förtroende.*
- Folkhälsomyndighetens rapport *Skolbarns hälsovanor i Sverige 2013/14.*
- Folkhälsoinstitutet (2010) *Kunskapsunderlag Folkhälsopolitisk rapport 2010 Barns och ungas uppväxtvillkor.*
- Forsman, M. (2014). *Duckface/Stoneface – ungas onlineaktiviteter ur ett genusperspektiv.* Statens mediaråd.
- Skolinspektionen (2010) *Framgång i undervisningen Skolinspektionen.* Dnr 2010:1284.

GULDGRUVAN

FÖRVERKLIGA DINA IDÉER

UTMANA
DIG
SJÄLV!

FESTIVAL?

SÖK PENGAR
UR GULDGRUVAN!

Är du mellan 13 och 25 år och bor i Ludvika kommun? Har du en bra idé som gynnar många unga? Då kan du söka pengar ur guldgruvan! Bara din fantasi sätter gränser! Läs mer på ludvika.se/ung

VILKEN
ÄR DIN
BÄSTA
IDÉ?

SKATEBOARDEVENT?

DANSWORKSHOP?

BE CREATIVE
HAVE SOME FUN

ANSÖK NU!

ludvika.se/ung

- GULDGRUVAN
- Fyll i formuläret

LUDVIKA
KOMMUN

Ludvika kommun • 0240-860 00 • ludvika.se
Ludvika – framtidens, tillväxtens och möjligheternas kommun